

Zielone Bąbelki i zrównoważony rozwój nurkowania

Od połowy lat osiemdziesiątych XX wieku, nurkowanie rekreacyjne osiągnęło dużą popularność, gdzie co roku wystawianych jest nawet milion certyfikatów. Aktywność, gdzie ludzkość styka się z naturą może mieć pozytywny lub negatywny efekt. Z jednej strony nurkowanie promuje ochronę oceanów, wpływa na badania naukowe i zachęca do rozwoju osobistego. Z drugiej strony może dojść do konfliktu ze społecznościami, które zależą od naszych oceanów i plaży pod względem istnienia, dochodu z turystyki, a czasami po prostu pewnej jakości życia.

Dlatego prawie rok temu, Unia Europejska ufundowała projekt pod nazwą "Green Bubbles" (GB) (pol. Zielone Bąbelki), którego celem jest uczynić nurkowanie bardziej ekologicznym. Trzy główne grupy podmiotów zainteresowanych finansowo – nurkowie, osoby zawodowo zajmujące się nurkowaniem i organizatorzy grup – mogą osiągnąć ten cel poprzez identyfikację wpływu na środowisko, ekonomię i społeczeństwo, jaki ma nurkowanie rekreacyjne, jak również opracowując i wprowadzając na rynek innowacyjne produkty. W ten sposób powinny znaleźć się nowe sposoby zwiększenia pozytywnego wpływu i ograniczeniu negatywnego wpływu na środowisko. Projekt ma trwać 4 lata i na początku 2016 roku wchodzi on w drugi rok działalności.

Dwa główne obszary będą fundamentalne dla tych badań:

Ponta d’Oro w Mozambiku Sodwana Bay gdzie znajduje się szeroki kompleks raf koralowych. Stanowi on chroniony obszar morski (ang. Marine protected area, MPA), co ma ograniczać skutki nurkowania. Co roku odwiedza go nawet 80 000 nurków.

Chroniony obszar morski Portofino został ustanowiony w 1999 roku. Zlokalizowany jest w północno-zachodniej części morza Śródziemnego. Co roku nurkuje tam do 60 000 nurków. Ten obszar jest źródłem około 50% wartości dodanej brutto dla europejskiej turystyki morskiej i nadbrzeżnej.

W projekcie "Green Bubbles" zidentyfikowano następujące **główne obszary zainteresowania**:

Wynaleziony w latach 1940 i udoskonalony w latach 1980 sprzęt do nurkowania swobodnego ułatwił i uczynił nurkowanie mniej kosztownym sposobem rekreacji ruchowej. W bardzo **niejednorodnej grupie nurków** nie każdy dba o to, jaki wpływ na środowisko może mieć nurkowanie.

Do tej pory nigdy nie poddano badaniom grupy **nurków i systemu nurkowania**. Na przykład nurkowie techniczni są bardzo wyspecjalizowani i bardzo zaangażowani w nurkowanie. Mało wiadomo na temat „ludzkiego” aspektu osób zawodowo zajmujących się nurkowaniem i operatorów nurkowych, ani w jaki sposób ich motywacja wpływa na poziom usług, jakie świadczą i w jakim stopniu mogą pozytywnie wpłynąć na środowisko i jego utrzymanie.

Podczas nurkowania nurkowie mogą mieć **negatywny wpływ na środowisko morskie** i być przyczyną rozgoryczenia wśród społeczności zamieszkującej miejsca, gdzie nurkują. Może to wynikać z braku doświadczenia, pewnych działań lub braku wiedzy.

Nie podlega dyskusji, że nurkowanie może przynieść duże korzyści ekonomiczne społecznościom, ale też może powodować **konflikty społeczne** pomiędzy nurkami i mieszkańcami miejscowości nadmorskich, na przykład rybakami. Stanowi to problem szczególnie w krajach rozwijających się. Potrzebna jest rozsądna strategia, która pozwoli chronić interesy wszystkich zainteresowanych stron.

Są **różne metody zarządzania**, które pozwalają minimalizować lub unikać negatywnego wpływu masowego nurkowania. Tzw. „twarde” środki obejmują zamykanie obszarów, ustanawianie limitów lub nakładanie opłat. „Łagodne” środki mogą polegać na zwiększaniu świadomości poprzez edukację. Projekt "Green Bubbles" stara się określić właściwe podejście poprzez ustalenie, jak operatorzy i klienci mogą być motywowani, czy to poprzez wspólne cele, regulacje lub strach przed publicznym bojkotem.

Nurkowanie wojskowe i komercyjne zawsze było poddane ścisłym regulacjom, wymagało określonego przeszkolenia i wysokiego poziomu sprawności fizycznej. Standardy w nurkowaniu rekreacyjnym są znacznie niższe. GB stara się określić środki, które zwiększą **standardy bezpieczeństwa w nurkowaniu rekreacyjnym**.

Znacznie rozwinęła się **technologia nurkowania**. Komputery nurkowe są istotnym elementem wyposażenia w nurkowaniu zawodowym i rekreacyjnym. Wkrótce smartfony staną się również częścią tego systemu. Rozwija się również trend zamierzający do przekształcenia nurkowania w formę gry (ang. gamification). Można tu wykorzystać technologię do wsparcia edukacji i zarządzania bezpieczeństwem.

Nurkowanie ma wymiar edukacyjny, pozwala na kontakt z naturą na bardzo osobistym poziomie. Ma potencjał do stania się szeroko pojętą wiedzą o oceanie, nazywaną ostatnio **Ocean Literacy (OL)** będącą przedmiotem nauczaniem w szkołach i uczelniach wyższych.

Ostatnio coraz bardziej popularna staje się tzw. nauka obywatelska (ang. **Citizen Science (CS)**), czyli dobrowolny udział w badaniach naukowych. Poprzez taką formę nauki badacze mają okazję współpracować z osobami, które same nie są naukowcami i na ochotnika z entuzjazmem biorą udział w badaniach.

Wiele badań naukowych związanych z nurkowaniem dotyczy **obszarów występowania rafy koralowej**. Ale w chłodniejszych obszarach nurkowanie będzie miało inny wpływ – zarówno w kwestii środowiska jak i ekonomii. Pominięcie obszarów innych niż tropikalne oznacza, że badania i wysiłki na rzecz ochrony środowiska mogą zostać zanegowane. Projekt "Green Bubbles" promuje badania, które **wykraczają poza obszary raf koralowych**.

Projekt "Green Bubbles" jest całkowicie nowym podejściem do badań naukowych. Jeszcze nigdy wcześniej Unia Europejska nie poddawała ocenie system nurkowania ani nurkowanie nie było postrzegane jako system, z wieloma komponentami i wzajemnymi relacjami. Nie było też badane z punktu widzenia tak wielu różnych dyscyplin naukowych (nauki społeczne, marynistyka, ekologia, biznes i marketing, ekonomia, medycyna i fizjologia, zarządzanie ryzykiem, nauki komputerowe i inżynieria, edukacji i pedagogika), łączących swoje indywidualne siły w synergii, potęgującą ich efekty.

DAN Europe i projekt "Green Bubbles" mają wizję przyszłości, gdzie nurkowie, osoby zawodowo zajmujące się nurkowaniem i operatorzy będą uprawiać odpowiedzialne nurkowanie jako standard, do którego wszyscy będą aspirowali i osiągali. Będą także nauczali wiedzy o oceanach jak również będą współpracowali w projektach nauki obywatelskiej.

Projekt "Green Bubbles" ma działać jako fundament dla przyszłego ekologicznego podejścia do środowiska, ekonomii i społecznej równowagi w branży nurkowej i stanie się synonimem dbania o środowisko, odpowiedzialności społecznej i bezpieczeństwa nurkowania.

Odwiedź stronę internetową GB lub skontaktuj się z zespołem GB poprzez email:

www.greenbubbles.eu

Join@GreenBubbles.eu lub śledź GB w mediach społecznych

- #GreenBubblesRISE
- #GreenBubblesproject
- #sustainable#diving

Skontaktuj się bezpośrednio z DAN:

CLiebscher@DANEurope.org

communications@DANEurope.org

DAN Europe jest jednym z **dziwięciu partnerów GB**:

Uczelnie wyższe:

- Università Politecnica delle Marche (Włochy)
- DAN Europe (Malta)
- Stichting NHTV Internationale Hogeschool Breda (Holandia)
- NWU (Południowa Afryka)

Inne:

- Studio Associato Gaia snc (Italy)
- UBICA srl (Italy)
- INNOVASUB (Turcja)
- College of Exploration (USA)

DAN Southern Africa (Południowa Afryka)